

Scinteia

JURNALUL ROMÂNIEI 1989 - ACUM DOUĂZECI DE ANI

Numărul 163

Luni, 13 iulie 2009 - Joi, 13 iulie 1989

DISTRIBUIT ÎMPREUNĂ CU JURNALUL NAȚIONAL

La 13 iulie, prima doamnă a Statelor Unite, Barbara Bush, îi vizita pe refugiații români adăpostiți într-un satuc din Ungaria. Iată cum prezintă această vizită ziarul „La Repubblica”:

„Tahitofalu este un sat pierdut, patru case în câmpia care se pierde în depărtare. Pentru locuitorii capitalei, la o oră distanță este un loc cunoscut, este un Ellis Island al lumii comuniste; pentru cei ajunși sfidând patrulele lui Ceaușescu, este primul popas spre o nouă viață. Aici trăiesc 101 familii românești, fugite în timpul nopții, riscând arestarea sau execuția la trecerea frontierei. Toți au pe câte cineva, un părinte sau un prieten, rămas în infern sau căzută sub gloanțele trase împotriva fugarilor în nopțile fără lună. Barbara Bush a venit să-i viziteze pe românii de origine maghiară și pe ceilalți români care nu au nici o legătură cu originile maghiare; fugari în noua Ungarie pentru a scăpa de tirania Conducătorului.

Pentru București, regimul lui Nyers și Pozsgay este unul fascist. Pentru maghiarii din Transilvania și pentru toți românii care s-au săturat de foame și de teroare, acesta este pământul salvator. În satul pe care l-a vizitat prima doamnă, românii fugiți își reconstruiesc casele lor din bătrâni, case de lemn ca și cele din 8.000 de sate seculare pe care Ceaușescu le demolează pentru a face loc caselor din ciment ale noilor comunisti. «Doamnă Bush, gustați aceste căpsune, le cultivăm aici și sunt cele mai bune căpsune din România», a spus o mamă primei doamne, care îi mângâia pe copii. Cântecul în maghiară, interzise de regimul Ceaușescu, dantele, fotografiile ale orașelor distruse, imagini ale unei tragedii europene au trecut pe sub ochii Barbarei Bush, în timp ce, la Budapesta, secretarul de stat Baker îi promitea ministrului de Externe maghiar, Horn, sprijinul american împotriva amenințării românești, care merge până la achiziționarea de rachete balistice argentine și la concentrarea de trupe la frontieră. «Am văzut lucruri pe care nu le pot uita», a declarat soția președintelui american, «lucrul cel mai groznic ce îți sa poate întâmpla în viață este să-ți pierzi propria țară, să te trezești furat de o putere străină». Pentru românii torturați de Ceaușescu, casa comună europeană enunțată de Gorbaciov începe pe pământ unguresc.

BARBARA BUSH A GUSTAT ÎN UNGARIA CELE MAI BUNE CĂPSUNE DIN ROMÂNIA

În vizita făcută în Ungaria de George Bush, soția sa i-a fost inclusă în program o vizită într-un „sat de refugiați români” FOTO: Luke Frazza/APP/MEDIAFAX

În Festivalul „Cântarea României”, formațiile de dansuri tradiționale maghiare obțin un premiu proporțional procentului etnicilor maghiari în structura populației

JURNALUL ZILEI

Mijlocul lunii iulie 1989 a fost marcat de două evenimente de importanță crucială. Primul dintre ele a fost „Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii”. Radioul, Televiziunea și ziarurile au fost din nou pline de „angajamente ferme”, „adeziuni la politica partidului”, „sprijinul clasei muncitoare pentru socialism”. Și, bineînțeles, nu a lipsit cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu.

Cel de-al doilea eveniment, considerat și el de maximă importanță, a fost încheierea recoltării grâului: „producții-record”, „muncă plină de abnegație” și toate celelalte.

Directive până în 2010

Plenara Consiliului Național al Oamenilor Muncii, eveniment politic deosebit, în cursul căruia

s-a analizat stadiul realizării planului pe anul în curs. Dars-au prezentat și planurile de viitor stabilite de conducerea superioară de partid și de stat. Publicate în presa centrală, documentele Plenarei ne arată un fapt cu totul surprinzător: PCR și, implicit, secretarul său general ne croiseră deja soarta pentru următoarele decenii.

(Continuare în pag. a II-a)

DIN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Gyula Horn a declarat: „Vom răspunde reînarmării României”

Între ședința Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia de la București și vizita președintelui american George Bush, Gyula Horn, ministrul de Externe al Ungariei, a dat un interviu cotidianului „El País”. Din interviu publicat la 15 iulie reiese că România reprezenta un real pericol de război pentru Ungaria. Îl prezentăm pe scurt în cele ce urmează:

Ministrul Afacerilor Externe maghiar, Gyula Horn, a avertizat că, dacă România adoptă măsuri concrete de reînarmare, guvernul de la Budapesta va fi nevoit să ia contramăsurile corespunzătoare. Horn a declarat pentru „El País” că relațiile cu România sunt tensionate la maximum, că el personal este pesimist cu privire la evoluția acestora. Ministrul de Externe maghiar a calificat afirmația lui Ceaușescu cu privire la capacitatea României de a produce arme nucleare drept o „amenințare menită să sperie populația maghiară”.

„Sunt manevre psihologice cu scopul de a speria populația, însă nu putem să le subestimăm”, Horn spune că nu are probe care să confirme zvonurile, potrivit cărora România negociază cu Argentina cumpărarea de rachete cu rază medie, capabile să atingă Budapesta. „Guvernul maghiar nu are cunoștință de acest fapt și nu a luat nici o măsură în această privință. Pot să spun că, în cazul obținerii de informații clare și concrete cu privire la acest lucru, vom fi nevoiți să adoptăm o serie de contramăsuri concrete.” Horn a subliniat faptul că, în actualul proces global de dezarmare, apariția de noi elemente militare nu poate fi ignorată de nimeni și „mai ales de noi, ca și vecini. Nu ar fi doar de rău augur, ci și anacronic. Declarațiile lui Ceaușescu sunt în contradicție cu vremurile în care trăim”. Horn s-a declarat

pesimist în privința îmbunătățirii relațiilor, dar a făcut asigurări că ia în calcul pericolul unei înfruntări militare.

„La întâlnirea bilaterală româno-maghiară i-am explicat președintelui Nicolae Ceaușescu că în ultima vreme au existat zvonuri despre o amenințare militară din partea sa. Nu am ajuns la nici o înțelegere cu el. Am fost de acord numai cu privire la faptul că suntem țări vecine și că este în interesul ambelor popoare să îmbunătățim relațiile bilaterale. Fară îndoială, asta ar fi imposibil dacă România nu își schimbă radical politica”, spune Horn.

Acesta a fost prezent la întâlnirea dintre Ceaușescu și președintele Partidului Comunist Maghiar, Rezo Nyers, care, potrivit surselor din interior, a fost „furtunoasă”. Ministrul maghiar de Externe s-a plâns de inflexibilitatea președintelui român: „Președintele român a refuzat chiar și dialogul despre problemele care privesc relațiile noastre bilaterale”.

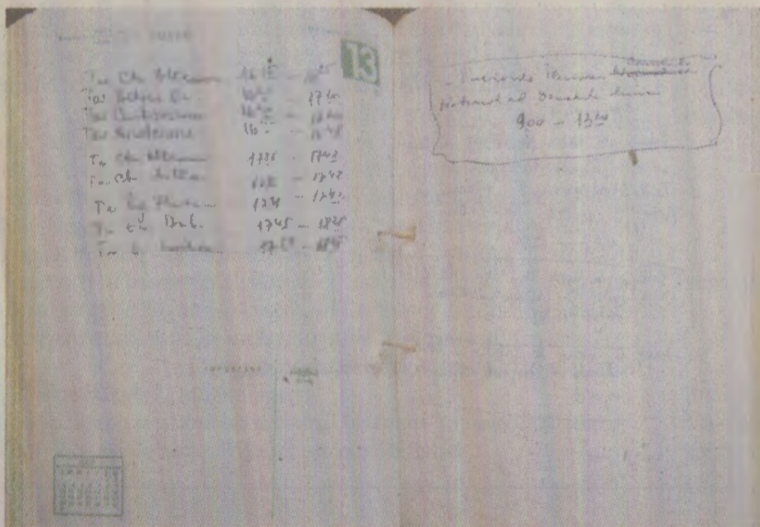
Horn a confirmat că, în ciuda încercărilor României, la reuniunea Comitetului Politic Consultativ al Pactului de la Varșovia de la București nu s-a vorbit despre relațiile bilaterale dintre Ungaria și România, nici despre criticile și evidentele stăruite deplorabile care au creat terenul favorabil pentru reformele democratice maghiare.

Cu privire la acușările asupra procesului maghiar de democratizare, care au culminat cu acușarea românilor că funeraliile lui Imre Nagy au fost o manifestare „fascistă”, Horn a explicat că guvernul maghiar nu vrea să intre în polemică, dar că respinge cu vehemență aceste „acușări total nefondate și nedrepte”.

InfoMina

InfoMina

Agenda Elenei Ceaușescu

De la ora 9:00 și până la 13:20, soții Ceaușescu par să fi stat întepeniți în prezidiul Prenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii.

Operatorii filmau momentele de „închidere” și „deschidere”, „raportul” Tovarășului și, uneori, extrase din „cuvântul” participanților. Discursul lui Ceaușescu aborda aceleași teme în același stil, indiferent cu ce ocazie ar fi fost ținut. Discursul oricărui dintre cei care fuseseră desemnați de organizatorii la „luarea cuvântului” fusese și el conceput în laboratoarele secției de propagandă, pe baza unui „punctaj” (plan) fix. Imuabile erau și „sarcinile” gazetarilor și operatorilor selectați pentru „cea mai înaltă responsabilitate” din breasla: mobilizarea maselor prin difuzarea mesajelor și „vibrantului patriotism” determinat de Ceaușescu. Astfel că, într-o emisiune de televiziune pe temă, aproape la fiecare erau mesaje verbale cu timpii de aplauze și scandări de lozinci. Greu de descris ar fi acum saturația oamenilor de rând, după un sfert de veac de expunere la noxele acestui proces național.

Din memoriile lui Silviu Curticeanu reiese că realitatea solemnă a ședinței era oarecum diferită față de reprezentările create de televiziune și transmisiunile lor în direct. Că înșiși soții Ceaușescu se săturaseră de zecile de reprezentări anuale date cu aceeași piesă. După ce operatorii și reporterii de televiziune încheiau timpul prevăzut transmisiei, se întâmpla și ca, în vreme ce ședința continua în plin sau pe secțiuni, Ceaușescu să plece în scurte vizite pe șantier. Ori să ceară (el sau ea) diverse modificări în proiectele și comunicatele pregătite pentru ratificarea planului reunit.

Ce-au făcut la respectiva ședință, cu excepția comunicatului oficial, nu s-a găsit nici un participant să consemneze.

În agenda Cabinetului 2, mai multă variație după-amiaza. Între orele 16:14-18:25 au fost primii Constantin Olteanu (de două ori), Constantin Mitea și Eugen Florescu - în legătură, probabil, cu comunicatele de presă despre plenară -, Bobu și Curticeanu (de câte două ori fiecare) și Nicolcioiu.

Lavinia BETA

JURNALE PERSONALE

13 IULIE

Istoricul prin excelență al Revoluției Franceze, Francois Furet, spune: „Există două metode sigure pentru a nu înțelege nimic din Revoluția Franceză: a o blestema sau a o celebra”.

Nu ne vom opri deci la diferitele forme spectaculare - și uneori frivole - pe care le a celebrarea bicentinarului. Altfelva reține atenția celor cu adevărat preocupați de Revoluția Franceză: și anume, schimbarea de optică, decisivă, provocată de Francois Furet, numit cu admirație de cei mai mulți, dar și cu furie de istoriograful iacobino-leninist „Regele Revoluției”. Furie explicabilă. Revoluția confiscată din anii '20 încoace, la Sorbona, de interpretii ei marxist-leninisti: Mathiez, Lefebvre, Saboul; Revoluția privită din unghiul Terorii (1793 ca prefigurare a lui 1917); Revoluția Franceză redusă la una „burgheză”, pentru a lăsa loc celei totale și bolșevice.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Gusturile și „mirosurile” copilăriei

Mi-am dat seama că devin aeriană și că m-am rupt aproape total de vremurile adolescenței mele, în care oamenii supravețiau fără net și fără mobilă, într-o zi în care m-am chinat, ceasuri întregi, să-mi amintesc cum se numeau bomboanele mele preferate de pe vremea lui „Ceacă”. Bomboane cu lapte, marmorii, tăvălite prin praf de cacao, se vindeau „vârsat” la Alimentara... „100 de grame de...”, ceream vânzătoarei, și-mi amintesc astăzi și palma trântită în care țineam bacnota, ca nerăbdarea cu care așteptam că vânzătoarea să cântărească, într-o punguță de nylon, câteva bomboane. Nu-mi amintesc numele lor! Învinșă, am dat o căutare pe google. Amandine! Stai așa, amandinele-s

„Ungaria ar fi dorit un război civil în România”

Colonelul Ioan Todericiu a fost atașatul militar al României la Budapesta timp de 11 ani, din 1979 până în 1990. Prin natura poziției sale, diplomații Armatei Române a fost martor direct la accentuarea tensiunilor bilaterale româno-maghiare pe întreaga perioadă a deceniului respectiv.

Astăzi, ofițerul rememorează faptul că Ungaria a început să pregătească un moment favorabil în politica sa raportată la România și care a apărut în decembrie 1989 cu aproximativ trei-patru ani înainte. „Ungaria nu urmărea un efect propagandistic, ci unul lucrativ. Primii pași au fost făcuți prin pregătirea populației sale. În acest sens s-au editat foarte multe cărți cu tentă privind apartenența Transilvaniei, lipsa de drepturi a minorității maghiare din România și injustețea ce li s-a făcut la Trianon. În piețele și stațiile de metrou se vindeau hărți ale Ungariei Mari, cu frontierele lor până la Carpați și până în Cehoslovacia și fosta Iugoslavie”, își amintește colonelul Ioan Todericiu. Potrivit acestuia, în pregătirile iniția-

te de Ungaria intrau și inițiative de ordin economic. Ungaria dorea schimburi economice privilegiate cu județele din Transilvania, lucruri neacseptate la București.

„Ceea ce se întâmpla în planul activităților diplomatice între cele două țări nu mai era diplomație, era o hărțuială în toată regula. Dacă ambasadorul român mergea la Ministerul lor de Externe să protesteze față de aparițiile în presă privind ideea de nedreptate ce li s-ar fi făcut la Trianon, diplomații maghiari sustineau că nu au ce face, că presa lor e liberă. Activitatea diplomatică aproape că se redusese la proteste și de-o parte și de alta, verbale sau în scris, referitoare la nerecunoșterea acordului bilateral la drepturile omului. Și mai grav, s-a ajuns la expulzarea reciprocă a diplomaților din cele două țări, o premieră în relațiile dintre două state membre ale Tratatului de la Varșovia”, susține ofițerul. „În presa maghiară apăreau tot felul de lucruri despre România, unele adevărate, altele exagerate, altele neadevărate. Ca să fim dreți, ei

speculau tot ce nu era în regulă în România. De pildă, la televiziunea maghiară apăreau imagini cum se vindeau în măcelării operele lui Ceaușescu sau imensele cozi la benzină. Unul dintre diplomații români de la Budapesta chiar a spus în glumă care era soluția pentru ca ziaristiții unguri să nu mai scrie defavorabil despre România. A spus: «Tovarăși, să fie benzină, iar la alimentare să se găsească produse». Pentru acest haz de neacș, diplomatul era să-și piardă postul”, mai spune colonelul Ioan Todericiu.

Colonelul Ioan Todericiu afirmă că încă din anii '85-'86 corpul diplomatic al României, deși avertizat față de evenimentele care se prefigurară, a fost atenționat să nu mă trimită la București toate aceste informații, sub acușarea că diplomații români au căzut în plasa dezinformării. Ofițerul menționează condițiile de lucru tot mai grele la ambasada României de la Budapesta și care s-au acutizat în anul 1989.

(Continuare în pag. a III-a)

CALENDAR

13 iulie (Joi)

Soarele a răsărit la 5:43, a apus la 20:59
Luna a răsărit la 16:28, a apus la 00:58
Sărbătoare creștină: Soborul Sfântului Arhangel Gavriil. Cuviosul Ștefan Savaitul; Cuvioasa Sara

S-a întâmplat la 13 iulie 1989

Comandourile ramurii militare a ETA au comis, în cursul anului '88, 243 de atentate teroriste, soldate cu 19 morți și 92 de răniți, informează un raport al Ministerului de Interne spaniol, dat publicității la Madrid. Potrivit raportului, ETA militară a comis 70% dintre cele 343 de atentate din 1988 pe teritoriul Spaniei. În aceeași perioadă, poliția a arestat 193 de teroriști și a confiscat o mare cantitate de arme și muniții

Ramona VINTILĂ

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

Gusturile și „mirosurile“ copilăriei

(Urmare din pag. 1)

Uscățele, săratele, scovergi. Scovergi cu gem. În ziua în care făcea pâine, bunica mea, Dumnezeu s-o ierte, pune de-o parte o mână de aluat, învingea tîgăia cu ulei și ne binecuvânta cu o farfurie de scovergi... Astăzi nu mai face nimeni scovergi, astăzi mîncăm șoaalacrem.

Am descoperit, pe-acasă, o carte veche de bucate, unde mama își notase, de mîna, pe ultimele foi, rămase libere, câteva rețete „prețioase”. Nule-ăș putea găsi pe Google, oricît de bazat și de atotștiutor ar fi acest secol... Citesc rețetele mamei și-mi revăd duminicile copilăriei, cînd, din bucătăria unde ea împărțea peste crăițe, făină, untură și butelie cu gaz, veneau parfumuri de prăjituri care ne ameteau. Hopal! Am mîncat „răioase”. Nu rădeți, știți cum se fac răioase? Dintr-un pachet de margarină (în nici o rețetă de-a mamei nu e trecut cuvîntul „unt”), o litră de zahăr, 4 ouă (care se pun unul câte unul și apoi se amestecă bine-bine compoziția), o linguriță de amoniac, 250 de grame de marmeladă (unde Dumnezeu mai găsești azi marmeladă?) și nucă. Se adaugă apoi făină, din ochi, cît să iasă o cocă moale. Se pune în tavă, se bagă la cuptor... Răioasele erau moi și dulci. Din camilouri curgea crema... Îmi aduc aminte de ele, căci pentru „tuburile” care se umpleau cu cremă mama avea niște conuri de tablă cu care noi, copii, ne jucam vărîndu-ni-le pe degete, ca să devenim vrăjitoare. Coca se

făcea din 4 ouă, 2 linguri de ulei, un praf de sare și făină - cît să iasă un aluat care poate fi întins cu făcălețul. Apoi, se tăia fășii care erau petrecute peste conurile de tablă. După ce se coceau la cuptor, tablele erau scoase din forme - arș, frigean, imi aduc aminte! - și umplute cu o cremă făcută din 5 ouă, 1 litru de lapte, 5 linguri de zahăr, 5 linguri de făină și esențe („mirosuri” - scrie mama în vechea carte de bucate), care se amestecau spornic pe foc, într-o oală, pînă dădeau în câteva clocote.

Prăjitura, albă ca zapada” sau biscuitii sprîțați. Salam de biscuitii. Cu nucă, hmmm... Sau cu rahat. Semilune. Nu vă dau rețetele, simt că e o potențială afacere asta, cu „rhirosuri” și gusturi din copilărie. Că, dacă cineva ar avea ideea să facă în locul unei patiserii ordinare o scovergărie, ar putea da lovitură în plină criză... Da, nu mă lasă inima, în aceste vremuri grele, să nu vă împărțesc rețeta unei băuturi care le-a îndulcit adulților acele vremuri grele. Aveți nevoie de 1 litru de alcool rafinat, 2 litri de vin roșu de butuc sau cabernet, de zeama de la o lămâie, de o sticlă de sirop (vișine, cireșe, zmeură, căpsuni), de o litră de cafea limpezită și neîndulcită și de esență de migdale sau de fistic. Se amestecă bine toate și se dau prin strecurătoare, apoi se lasă la „așezat”, 3-4 zile. Se servește cu gîndul la vremurile de odinioară, în cîinstea celor ce-am fost și nu vom mai putea reveni niciodată, nici măcar dacă ne dăm căutate pe Google. Adriaño OPREA-POPESCU

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Revoluția Franceză, model al celei din 1917, care însă o depășește, ducând-o astfel spre sfîrșitul ei normal - această Revoluție Franceză a stricat tendințioasă sub unghiu al anei iacobine și-a văzut în ultimii 20 de ani demistificată sistematic de François Furet în câteva lucrări capitale. „La Révolution française”, scrisă cu Denis Richet în 1965; apoi, și mai decisiv, „Penser la Révolution française” în 1978, Marx și „Revoluția Franceză” în 1986; iar în toamna lui 1988, cele două lucrări capitale asupra Revoluției Franceze, referință supremă și obligatorie. Mai întai, în marea colecție consacrată istoriei franceze la Hachette, „La révolution 1770-1880”. Trebuie reținute datele: François Furet aplică revoluția „durată lungă” nu pentru a rămâne pe linia școlii Analelor, ci fiindcă de la Turgot la Jules Ferry a fost nevoie de o sută de ani pentru ca Republica să se așeze stabil pe principii-le lui 1789. Ală lucrare fundamentală, împreună cu Mona Ozouf și o echipă de istorici francezi și străini, făcînd parte din ceea ce s-a numit „galaxia Furet” e „Dictionnaire critique de la Révolution française”.

Revoluție se păstrează democrația și se evacuează semnele totalitarismului. François Furet afirma într-un interviu: „Să încetăm cu polemica. Stanga marxistă și dreapta contrarevoluționară au fost mereu de acord asupra unui punct: să considere revoluția un bloc, fie admirabil, fie detestabil. După două secole de războaie civile a venit timpul să proclamăm că Revoluția Franceză s-a terminat și s-o considerăm, în sfîrșit, un obiect de studiu. (De altminteri, cultura revoluționară e pe cale de a se stinge, iar democrația franceză, de a semăna cu celele democrații din lumea occidentală.) Caracterul excepțional al fenomenului politic francez, marcat de antagonismul violent dreapta-stînga și de rolul ideologic dominant al partidului comunist, e pe cale de lichidare.”

Revoluția Franceză a lăsat pînă astăzi urme în mentalitate. Antagonismul stînga iacobină - dreapta liberală sau chiar contrarevoluționară n-a dispărut cu totul. Dacă ar mai fi fost nevoie, am fi aflat dovada și în cele peste 300 de cărți apărute în ajunul bicentenarului. (...) François Furet, director al Institutului Raymond Aron, copreședinte al Fundației Saint-Simon, care a dezorientat și reorientat studiile asupra Revoluției Franceze în așa măsură încît azi nu-ți mai poți defini atitudinea decît în funcție de el; François Furet, care colaborează la un săptămînal de stînga, Le Nouvel Observateur, dar nu se vrea nici de stînga, nici de dreapta; François Furet, logic cu el însuși, n-a fost printre organizatorii bicentenarului. Nici n-ar fi vrut, dar nici nu i s-a cerut. Inseamnă că deranjează încă. De n-ar fi decît pentru că se străduiește să obțină lichidarea locurilor comune asupra unei Revoluții ce continuă să se pară o enigmă. (...) Iată cum, pe deasupra tuturor celebrărilor oficiale, istoria își alege cum vrea ea datele, spre a le reactualiza. Comunitismul, care la începuturile sale privea de sus „revoluția burgheză” și sîrea peste 1789 pentru a ateriza direct în Teroare, de unde timp de aproape o jumătate de veac nu s-a strămutat, recunoaștem acum că Marea Teroare (le titlu studiului capital al lui Robert Conquest) a fost inutilă și, renunțînd la tot ce îi făcuse originalitatea în rău, se vede ajuns din urmă de 1789. Observatorii - și cine n-are ochii ațîntiți al spre Est? - au dreptate: adevărul bicentenar acolo se cere sărbătorit.

Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București, Humanitas, 1995, p. 188-195

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

ÎN TIMPUL VIZITEI ÎN POLONIA, BUSH L-A LĂUDAT PE WALESA

Informarea Ambasadei României la Varșovia; către Ministerul Afacerilor Externe; tovarășului Ioan Totu, ministrul Afacerilor Externe

În continuarea telegramelor noastre nr 064 436/12.07.1989 privind vizita președintelui G. Bush în Polonia, vă informăm următoarele:

Aspărată cu interes și cu speranță atât de autoritățile oficiale, cît și de opoziție, vizita a avut ca momente importante cuvîntările lui Bush în fața Adunării Naționale, la Gdansk, și cele 1,5 ore de discuții cu W. Jaruzelski. În cuvîntarea din Parlament a scos în evidență interesul SUA pentru evenimentele care au loc în Polonia, pentru continuarea reformelor, totodată introducerea pluralismului politic și sindical și a economiei de piață, precum și a edificării unui nou tip de democrație în Polonia. În cuvîntarea rostită în Parlament arătat în principal următoarele: „Cînd am fost data trecută în Polonia nu mă așteptam că mă voi întoarce atît de repede și nici că mă voi întoarce într-o țară așa de mult schimbată. Realizările voastre au întrecut orice așteptări și au cîștigat admirația noastră”.

„Polonia și Ungaria se află într-un punct de cotitură. Fiecare din ele își urmează propria cale spre reforme, fără garanția unui succes ușor. Popoarele celor două țări și curajul conducătorilor lor trezesc admirația noastră. Calea aceasta (este) dificilă atît pentru aceste țări, cît și la scară internațională. (...) Polonia devine azi purtătorul schimbărilor, iar poporul polonez poate ajuta la lichidarea diviziunii Europei.”

„Datorită conducătorilor Poloniei și Ungariei, care acționează pentru dezbaterile erorilor trecutului - cu sinceritate și curaj -, lumea privește cu admirație la acest proces de destalinizare.” „Prieteni Poloniei, inclusiv poporul american, vor ca Polonia să fie liberă, independentă, democratică, independentă, devotată cauzei celor mai bune tradiții ale poporului său.” „SUA, constînte de mîreția clipei, sunt gata să vă ajute dacă vă veți ajuta singuri.” Referindu-se la sprijinul pe care SUA și-l propune a-l acorda Poloniei, Bush a enunțat următoarele acțiuni:

Promovarea investițiilor americane de genul societății mixte; va acționa, în cadrul întîlnirii din 14.07.1989, de la Paris, a celor șapte state occidentale cele mai industrializate, pentru coordonarea eforturilor lor în a acorda ajutor Poloniei, ajutor care se va

Cu zămbet, înainte spre democrație! FOTO: Luke Frazza/AFP/MEDIAFAX

referi la reformele economice necesare, credite, sfera conducerii și pregătirea cadrelor, asigurări sociale, construcții; va cere Congresului american să acorde un fond de 100 milioane dolari pentru consolidarea sectorului privat polonez; va interveni pe lângă Banca Mondială să acorde împrumuturi în valoare de 325 milioane de dolari, care vizează creșterea competitivității exporturilor poloneze prin restructurarea industriei și dezvoltarea agriculturii. Împrumuturile vor fi acordate pe o perioadă de 17 ani, cu termen de grație de șase ani; va cere Occidentului să reevalueze plata ratei datoriei poloneze, în valoare de circa 5 miliarde dolari pentru acest an, dacă aliații și prietenii SUA din Clubul de la Paris, vor acorda condiții mai favorabile; se va adresa Congresului american să acorde 15 milioane dolari pentru ca, în colaborare cu Polonia, să contracțeze poluarea apelor și atmosferei în zona Cracoviei; vor fi înființate centre de cultură și informații, american în Varșovia și polonez în SUA.

În cuvîntarea de la Gdansk, G. Bush s-a referit în principal la următoarele: „Salut pe Lech Walesa, salut «Solidaritatea», salut Polonia. Recunoștința mea pentru ceea ce ați reușit să

faceți de la vizita mea anterioară: primele alegeri libere în Polonia post-belică”. „America este cu voi. Aici, în Polonia, Statele Unite sprijină înțelegerea «Mesei rotunde» și aplaudă înțelepciunea, rezistența, răbdarea unuia din marii conducători ai Poloniei - Lech Walesa. Noi, americanii, ne entuziasmăm de mișcarea care a urmat imaginația umanității, această mișcare este «Solidaritatea». Recunoaștem, de asemenea, că autoritățile poloneze au dat dovadă de înțelepciune, de abordare creatoare și de curaj, făcînd acești pași istorici. (...)

În timpul vizitei și-au semnat două acorduri economice care prevăd reevaloarea debitului polonez față de SUA, în valoare de 940 milioane dolari, și alocarea a 100 milioane dolari pentru pregătirea personalului ale conducere polonez în economie. A treia înțelegeră semnată se referă la înființarea de centre de cultură și informații în cele două țări. Presa și Televiziunea poloneze au prezentat pe larg desfășurarea vizitei, făcînd totodată comentarii pe marginea acesteia, și au prezentat-o serie de declarații ale diferitelor personalități americane și poloneze. Astfel, J. Baker, secretarul de stat al SUA, a spus: „Con-

vorbirile se desfășoară foarte bine. Sunt deplin convins că delegația americană consideră că este o vizită reușită”.

T. Olechowski, ministrul polonez al Afacerilor Externe: „Nu s-a discutat prea mult politică la convorbiri, există deja un angajament privind interesul față de Polonia, în contextul schimbărilor prin care trece țara noastră. Vizita este importantă și oportună”. W. Górnicki, purtătorul de cuvînt al Consiliului de Stat al Poloniei, în declarația din 10.07.1989, a spus: „Cred că sunt trei idei valoroase în declarațiile delegației americane: 1. Indicii privind recunoașterea meritelor conducerii poloneze, inclusiv pentru W. Jaruzelski, pentru curajul și înțelepciunea sa.”

2. Asigurări clare din partea americanilor că SUA nu are intenția să stimuleze vreo mișcare de divizare a țării Poloniei, cît și în țările Europei Centrale. Americanii au venit aici ca prieteni loiali.

3. În al treilea rând, este problema ajutorului economic pentru schimbările care au loc în Polonia”. Aceleași Górnicki a ținut o conferință de presă la 11.07.1989, în timpul căreia a spus, printre altele: „A fost o vizită de semnificație enormă, care a creat o nouă

calitate în relațiile polono-americane și, de asemenea, foarte importantă pentru relațiile Est-Vest”.

Vizitele din ultima perioadă ale personalităților din țările occidentale, în-cununate de vizita președintelui Bush, au fost posibile datorită faptului că noi avem de cîntă timp încoace o nouă calitate în relațiile cu URSS, relații ce sunt bazate pe fapte concrete. URSS este cel mai important partener comercial, cel mai important aliat și garant al frontierelor noastre”. Polonia este considerată în ultimul timp ca o potențială punte de legătură între Est și Vest. Vorbind despre problemele economice, Górnicki a subliniat că pachetul de propuneri americane, deși semnificativ, este departe de cererile Poloniei de a se acorda un ajutor de 10 miliarde de dolari. Dacă intențiile cuprinse în programul de ajutor se vor realiza, ele vor constitui o considerabilă ușurare în situația noastră actuală. În comunicatul Agenției PAP se menționează că ambele părți au convenit să acționeze pentru înțelegerea colaborării bilaterale, în special privind continuarea dialogului intens și a consultărilor politice între cele două țări. Ambele părți vor sprijini activ colaborarea interparlamentară. Colaborarea economică va fi intensificată, iar acțiuni comune vor fi întreprinse în industrie și protecția mediului înconjurător. Fostele cuprinzătoare a posibilităților de colaborare științifică și tehnologică.

Edificarea unei largi infrastructuri în relațiile sociale, inclusiv între diverse grupuri și categorii sociale. Comentariile reprezentanților presei străine acreditați la Varșovia (au fost cca. 600) relevă, de asemenea, aprecierile pozitive făcute de G. Bush la adresa lui W. Jaruzelski la funcția de președinte al Poloniei, ca garant al securității militare a Poloniei și a aliaților ei.

Bush nu a repetat în luările sale de cuvînt cererea de retragere a trupelor sovietice din Polonia. Promisiunile pentru ajutorul financiar acordat Poloniei sunt modeste și nu au răspuns nici așteptărilor conducerii Poloniei și nici celor ale „Solidarității”.

Realizarea programului de ajutor este condiționată de realizarea și reușita reformelor propuse. Ion Tesu Document din volumul: 1989 - Prindpialul dominului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Editie de Dumiru Preda și Mihai Reteagan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 136-138

CURSUL DE JURNALISTICĂ (4)

Reguli privind scrisul corect și expresiv: Este ușor să scrii...

Fragmentul este tradus din „Savoir improviser. La parole, l'Action, l'Ecrit” de Georges Grzybowski, Paris, Retz, p. 127-169 (an de apariție a cărții, nementionat).

O bună analiză a subiectului

În ce constă aceasta? Se pare că trebuie studiate succesiv patru puncte: a) „Disecați” literalmente frazele. Studiați înțelțele și sensul exact al cuvîntelor. Iată un subiect dat la un examen: „Ce credeți despre aceste cuvîntele ale lui Boris Vian: «Ceea ce mă interesează nu este fericirea tuturor oamenilor, ci fericirea fiecăruia»? În ce sens trebuie luată expresia „ceea ce mă interesează”? Cum să înțelegem și cum să comparăm expresiile „fericirea tuturor” și „fericirea fiecăruia”? Care este în acest context accepția cuvîntului „fericire”? Acestea sunt câteva întrebări prealabile care ar trebui lămurite. b) Să te limitezi la subiect. Trebuie să apreciezi care sunt limitele și să le respecti, adică să te limitezi la subiect, altfel riști să tragi pe lângă țintă. Graba ne face să riscăm în acest sens. Un alt pericol este devierea de la subiect datorată abundenței de date, de informații sau pentru că ne lășăm furăți de inspirație (de stilou). De exemplu, studentul care „a scris mult” și avea surpriza să primească o notă mediocară, cu explicația: „Nu ați fost la subiect”. Să fi uitat preceptul lui Boileau: „Cînd nu-ți cunoști măsura, să scrii nu izbutești”? c) Să dezvoltăți filmul pînă la capăt. Iată un alt subiect de examen: „Comentați reflecția următoare cu exemple la alegere: «Există două spectacole dezolante: cel al unui popor lipsit de li-

bertate și cel al unui popor care abuzează de aceasta. Prin acest abuz se ajunge la lipsa»”.

După o rapidă examinare descoprim că mai întai ni se cere un comentariu cu ajutorul unor exemple. Toți cei care ar face o simplă disertație generală, doar cu câteva ilustrații concrete, vor fi în afara subiectului. Deci, pivotul compoziției, materialul său esențial sunt exemple istorice sau contemporane (și, dacă este posibil, exemplele să fie semnificative). A doua remarcă este că atenția trebuie îndreptată spre ultima dată a subiectului: riscul alunecării de la abuzul de libertate la lipsa libertății și că exemplele trebuie să conducă la meditația asupra „abaterei” și asupra libertății”, prezentînd ipoteza unei amenințări de tipul „fascismul, ultim avatar al anarhiei”.

d) Constituirea unui stoc de idei generale. Punctele a, b, c nu vor putea fi rezolvate dacă nu avem un anumit pumăr de idei generale. Pe măsură ce apar le vom nota pe o foaie, fără să ne gîndim cum le vom folosi. Ajunși aici, ne putem spune: - știu foarte bine ce mi se cere, - mi-am fixat ceea ce ne voi spune, - am înțeles care sunt problemele ce le ridică tema impusă, - am în rezervă o listă a ideilor generale puse în cauză. Trebuie să recunoaștem că procedînd așa nu ne-am pierdut timpul.

„Materialele de construcție” în patru faze vom merge de la „recoltă” la triere. a) Asamblarea elementelor (idei, fapte, cifre, citate etc.). În jurul fiecăreia dintre ideile generale de pe lista noastră vom grupa cât mai multe precizări utilizabile, chit că ulterior vom mai reduce

din ele. Vom rezuma totul într-un tabel ca o fișă pe idee, cu acolade, vizualizînd astfel „recolta”.

b) Trierea și evaluarea. Aceste prime fructe ale investigațiilor făcute de memoria, judecata și imaginația noastră le vom trece prin filtrul criticii, vom găsi relațiile dintre ele, le vom evalua; astfel apar fragmentele decupate ale unui întreg, grupate prin analogie sau logic.

c) Ilustrarea prin exemple. Exemplele, anecdotele vor imbogăți fișele noastre. Fără a redacta încă, vom face câteva „inceputuri”.

d) Schițarea unui plan. Din acest moment începem să vedem clar ce avem de făcut. Vom pune astfel la punct axa de disertație, tema centrală. În jurul acestei teme vom organiza fișele materiale în două sau trei părți. Pentru a perfecționa această structură, vom fixa scopul de atins: la ce concluzie vrem să ajungem? Nu mai rămîne decît să găsim unghiu de stare în întregul.

Acest demers clasic este necesar mai mult celui care improvizează decît oricărui alt redactor. Timpul îl prezează, deci trebuie să se ghideze după o metodă încercată. Dispensându-se de plictisitoare redactare pe „ciorne”, putem avea o privire de ansamblu asupra tuturor elementelor și putem efectua permutările, eliminările sau reajustările necesare în momentul edificării planului. Astfel nu ne mai rămîne decît să redactăm cu elanul rezultat după îndelungată rețineră, cu căldura inspirației venite în urma unei concentrări profunde.

Fragment din „Tehnica scrisului”, Caiet Documentar editat de Catedra de teorie și practica presei a Academiei de Studii Social-Politice, pp. 12-15

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

În acest sens, „Ordinea de zi” a Plenarei Consiliului Național al Oamenilor Muncii a cuprins trei secțiuni distincte. Prima dintre acestea se referea la anul în curs. Concret era vorba despre un „Raport cu privire la realizarea Planului național unic de dezvoltare economico-socială și a Programelor de perfecționare a organizării și modernizare a procesului de producție pe semestrul I, precum și a măsurilor care se impun pentru îndeplinirea planului la toți indicatorii pe semestrul II și întregul an 1989”. Un document sinteză în care se menționau atât realizările, cît și depășirile plan înregistrate pe ansamblul economiei naționale: A doua secțiune era dedicată viitorului apropiat. „Raport cu privire la Proiectul Planului Național unic de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1990”. Cea de-a treia secțiune era cea care ne trasa

viitorul pentru următoarele două decenii: „Programul directiv al Congresului al XIV-lea al P.R. cu privire la dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1991-1995 și orientările de perspectivă pînă în anii 2000-2010”.

Oinacu, frunța pe ramură

Al doilea eveniment important al lunii iulie 1989, care se repetase aproape identic și în anii anteriori, a fost încheierea campaniei de recoltare a cerealelor păioase, mai ales a culturilor de grâu. Teoretic, întreprinderile agricole erau angrenate într-o competiție aproape sportivă, al cărei tel era obținerea unor producții cît mai mari la hectar. De fapt, competiția reală era „cine curaj să raporteze cifrele cele mai mari”. În plină vară, oamenii muncii de pe ogoare” raportau încheierea recoltării grăului și realizarea unor producții mari la hectar. Ast-

fel, județul Dolj anunța oficial, „realizarea unei producții de 8.020 kilograme de grâu la hectar, față de cele 6.120 de kilograme care fuseseră planificate inițial”. Campionii absoluți ai „probei” s-au dovedit a fi lucrătorii Cooperativelor Agricole de Producție Oinacu din județul Giurgiu, care au raportat o producție de 10.040 de kilograme la hectar. Din același județ, CAP Bucșani a raportat

realizarea a 8.886 de kilograme la hectar, iar CAP Mihai Bravu, 8.005 de kilograme. Nici județul Constanța nu era mai prejos: Unitatea Agroindustrială Constanța raporta 9.200 de kilograme la hectar, IAS Targusor 8.561 de kilograme, iar CAP Cobadin doar 8.540 de kilograme. Oarecare nedumerire stărnea „înțepirea de Stat pentru creșterea și îngrășarea porcelor Bil-

Ordine și distincții

La mijlocul lunii iulie 1989, tovarășul Nicolae Ceaușescu a înmănat, în cadrul oficial, o serie de înalte distincții, acordate organizațiilor de partid din județele frunțase în întrecerea socialistă pe anul 1988. Astfel, pentru obținerea locului întai, organizațiile județene Bihor și Sibiu au fost recompensate cu „Ordinul Muncii” Clasa I. Iar perseverența dovedită de Consiliul Popular Județean Timiș, care patru ani la rând a cîștigat locul întai în întrecerea socialistă, a fost răsplătită cu titlul de „Erou al Muncii Socialiste”. Tot pentru locul întai obținut în întrecerea socialistă, Consiliul Popular al județului Constanța a fost distins cu Ordinul „Muncii” Clasa I.

Prețuire și admirație

Membrii Delegației Uniunii Interparlamentare Arabe, care anterior au efectuat o vizită oficială în țara noastră, s-au întîlnit cu reprezentanți ai presei din Capitală. Cu această ocazie, Abdel Rahman Bouroui, secretar general al Uniunii Interparlamentare Arabe, a arătat că „programul delegației a fost încununat de primirea la președintele Nicolae Ceaușescu, întrevvedere în cadrul căreia am putut asculta opiniile domniei sale cu privire la situația internațională și situația din lumea arabă”. Abdallah Abdallah, vicepreședinte al Grupului Palestinian, a arătat că „această vizită a permis cunoașterea unor importante obiective economice și sociale. Am fost foarte impresionat de diversitatea ramurilor industriale existente în România, de varietatea și diversitatea produselor”.

Ziua Mongoliei

Cu prilejul zilei naționale a RP Mongole, la Cinematograful „Studio” din Capitală a avut loc „Gala filmului mongol”. Au fost prezenți Șatari Dorjogatoev, înscărcat cu afaceri ad-interim al RP Mongole în Republica Socialistă România, precum și alți șefi de misiuni diplomatice acreditați în țara noastră. Vasile SURCEL

Miercurea Ciuc, pe vremea când era interzisă denumirea maghiară a orașului FOTO: AGERPRES

„Ungaria ar fi dorit un război civil în România“

(Urmare din pag. 1)

„Eram amenințați la telefon de către persoane anonime despre oprirea surselor de apă și a energiei electrice, cu incendierea, cu plasarea de bombe, se transmiteau insulte grosolane la adresa diplomaților români“, declară Ioan Todericu.

Conform fostului atașat militar, la Budapesta au fost încercări de manifestații și mitinguri de sprijin pentru minoritatea maghiară din România încă din anii '86-'87. La aceste demonstrații participau și grupuri de refugiați români, care erau bine organizate din punct de vedere logistic. Purtau pe timpul demonstrațiilor, la care se adunau fără exagerare mii de oameni, pancarte mari și aveau și aparatură de amplificarea vocii. Grupurile respective purtau denumirea „Organizația România liberă“. Colonelul Ioan Todericu afirmă că, dacă până în 1988 majoritatea refugiaților din România erau de etnie maghiară, în anul 1989 a început să crească numărul etnicilor români. Tocmai acest lucru a provocat o întâlnire la nivel înalt în august 1989, la Arad, între Nicolae Ceaușescu și omologul maghiar Grósz Károly. În această întâlnire, partea maghiară și-a manifestat dorința de a primi compensații din partea României pentru faptul că numărul mare de refugiați, estimat a fi mai mare de 20.000 de persoane, devenise o problemă socială pentru Ungaria. Fostul atașat militar la Budapesta își amintește replica lui Nicolae Ceaușescu: „Avem tratate, să ni-i returnați, trimiteți-i înapoi!“.

În deceniul anilor '80, Budapesta a primit înalte vizite de stat din partea RFG, a primului ministru britanic, Margaret Thatcher, a președintelui francez François Mitterrand, și a culminat cu vizita președintelui american, George Bush, din iulie 1989. Primirea acestuia era planificată să aibă loc pe platoul din fața Parlamentului. „Eram la acea vreme decanul de vârstă al atașatilor militari acreditați la Budapesta și înaintea sosirii președintelui american partea maghiară m-a hărțuit tot timpul, din motive diverse, precum întârzierea unui atașat militar etc. Pe o laterală a zonei de primire se afla un grup de români și maghiari, mai degrabă maghiari, cu pancarte destul de mari și steaguri ale Ungariei și care se refereau la nedreptatea ce i s-a făcut Ungariei la Trianon și speranța că președintele Bush va întreprinde ceva pentru a se repara această nedreptate. Văzând grupul respectiv, am înțeles de ce oficialii maghiari voiau să-mi distragă atenția“, spune colonelul Ioan Todericu. „I-am spus atunci ambasadorului Traian Pop că nu putem participa la o activitate în care România era blamată. Mai întâi ne am dus la cel care organiza protocolul de stat și i-am spus că plecăm, pentru că nu participăm la o manifestație antiromânească. Răspunsul oficialului ungar a fost că în Ungaria este dreptul de a manifesta liber. După aceea, am contactat membrii Ambasadei SUA aflați pe platoul oficial și i-am informat și pe ei că plecăm și care este motivul. Ajuns în fața Parlamentului, președintele Bush nu a mai ținut discursul care era programat și a rupt textul său. Trebuie spus că, potrivit uzanțelor diplomatice, discursul este pregătit de ambele părți. După știința mea, partea ungară a cerut introducerea în discursul angajamentului SUA de a rezolva problemele cu vecinii legate de minorități. Sigur, președintele Bush a avut o motivație elegantă:

nu a citit discursul din cauza vremii nefavorabile“. Își amintește colonelul Ioan Todericu.

Fostul atașat militar este astăzi convins că tot ceea ce s-a întâmplat în 1989 a fost posibil dintr-un interes al marilor puteri. „Situția din 1989 a avut ca izvor faptul că marile puteri au permis țarilor din lagărul socialist să-și aleagă sistemul și s-au înțeles între ele să nu intervină în acest proces, ci doar să observe“, sustine colonelul Ioan Todericu. „Diversiunea legată de evenimentele din România în favoarea unor țări a fost bine pregătită. Am rezerve, dar o spun, Ungaria ar fi dorit un război civil în România și ar fi dorit o confruntare între puterile stațului, Armata și forțele Ministerului de Interne. Acest război l-ar fi folosit pentru intervenția în Transilvania, cu scopul declarat de a-și proteja minoritatea. Fără îndoială că odată intrate pe teritoriul României aceste forțe erau de prevăzut cum ar fi evoluat lucrurile. Războiul civil ar fi făcut posibilă încălcarea acordului dintre președinții Bush și Gorbaciov de neamtestec. Or, intervenția străinilor în România nu putea avea loc decât acest război civil nu avea loc“, atrage atenția colonelul Ioan Todericu.

Dincolo de simplele intenții, fostul atașat militar la Budapesta aduce aminte de faptul că Ungaria și-a restructurat Armata în '87, renunțând la organizarea greoaie, specifică Tratatului de la Varșovia, și trecând la o structură mobilă, prin înființarea de brigăzi modulare. Potrivit colonelului Ioan Todericu, efortul militar al Ungariei a fost redirectionat spre România, făcând chiar exerciții de mobilizare cu noile structuri. Ungaria și-a prezentat planurile în cadrul Tratatului de la Varșovia după ce restructurările începuseră. Colonelul Ioan Todericu spune că după declanșarea evenimentelor din România, în decembrie 1989, Ungaria a trimis mesageri speciali în mai multe capitale importante ale lumii cu mesaje în care se vorbea despre pericolul în care se află minoritatea maghiară din România. În opinia fostului atașat militar, toate aceste acțiuni ale Budapestei nu puteau să nu fie cel puțin cunoscute de către Uniunea Sovietică, importante forțe ale acesteia găsindu-se la acel moment pe teritoriul Ungariei. „Este momentul să menționez faptul că toți diplomații români aflați la posturi în majoritatea capitalelor europene au avertizat organele de decizie din România, cu doi-trei ani înainte de decembrie 1989, despre posibila restructurare a frontierelor europene. În mesajele lor se avertiza cu argumente despre pericolele care amenințau țara noastră și ideea că și la noi să aibă loc o liberalizare și o respectare a drepturilor omului pentru că schimbările pe plan european nu ne puteau ocoli. Numai că instituțiile abilitate pentru a lua decizii nu doreau libertăți în țara noastră, așa cum erau preconizate și cum erau deja în celelalte țări socialiste“, declară fostul atașat militar. „În perioada evenimentelor din decembrie 1989, Direcția Informații Militare nu a informat ofițerii aflați la post despre ce se întâmplă în România. Afirm fără să greșesc faptul că noi, atașatii militari, am fost abandonăți în acele condiții de mare cotitură din România, dar prin pregătirea pe care am avut-o, prin simțămintele noastre ne-am continuat activitatea de buni români pentru a depăși momentul greu cu care se confrunta România“, mai adaugă colonelul Ioan Todericu.

Răzvan BELCIUGANU

RADIOGRAFII CULINARE

CONIACUL GRECULUI PAPAIANIS

Cu ceva timp în urmă, Ionela, colega noastră, trebuia să-și boteze fițita. Ne-a povestit cum a reușit să facă minune de botez, celor care nu au participat, dintr-un motiv bănesc sau altul. Mobilizase toată familia pentru a vâna cât mai multe produse. Inițial, se gândise că ar fi bine dacă ar face botezul la restaurant, dar după ce a fost pe la mai multe și a văzut că mai mult de aperitive, și alea vechi, nu primeau, la propunerea unei vecine, au stabilit să facă botezul la aceasta în curte, sub bolta de viță-de-vie. Gata, fericire mare! Toți au început a alerga, mai ceva ca gazele, după unalta, pentru a procura carne și orez pentru sarmale, mezeluri, cașcaval, măsline și ouă pentru aperitive, pu pentru fripturi, țuici și vinuri. O să ziceți de ce țuici. Pentru că nu puteai procura din același loc o cantitate mai mare de țuică adevărată. Țărânuț făcea puțină și pe ascuns! Și, nu se cuvenea să pui pe masă „Doi ochi albaștri“ la botez!

Au găsit un porc de 150 de kilograme, la un frate al nașului din Giurgiu. L-au tăiat loco și l-au adus la București în papornia, în cabina conducătorului de tren. Tot de la Giurgiu, de la vecina fratelui, care era șefă la un magazin mixt, au cumparat cinci kilograme de orez, două kilograme de stafide și cinci kilograme de măsline. Un milion, vecin pe stradă cu bunicul dinpre mamă a fetiței, le-a făcut rost de patru kilograme de brânză, scutindui de a mai alerga după cașcaval, care nu se găsea de fel. Șapei

de ouă au găsit la-un țigan din Colentina care tocmai venea de prin zona Buzăului, unde, zicea el, fusese la muncă pe un șantier. Cumpărau țuică la litru ba de aici, ba de dincolo, țuică pe care tatăl proaspătului tătic o amesteca pentru a-i „uniformiza țări și gustul“. Vin găsiseră la un vânzător la aprozar, care făcea vin din via de lângă casă, vie care dădea o cantitate de vin atât de mare că „depășea“ cu mult cele mai bune rezultate obținute de întreprinderile vinicole socialiste!

Cu o hârtie de la primărie, din care rezultă că aveau de făcut un botez, și cu o copie legalizată a certificatului copilului, mama fericită s-a prezentat la o fermă de păsări, din preajma Bucureștiului și a obținut pul țaiții, în cantitate de 12 kilograme, cu două mai mult decât era aprobat, dar au trecut două, așa, de la ingineră, „ca cadou“!

Deci produsele se adunau văzând cu ochii, dar mai erau de procurat verzele murate, care nu prea se găseau. Grecul Papaianis, un magazioner de la secția a V-a, îi spuse că avea mamă-sa o mulțime de varză pe care dorea să o vândă. Ionela sări în sus de bucurie.

Mihai, tatăl fericit, Bubu, bunicul patristal, Andrei, bunicul maternal, nașul Cristei și Ilie, sotel vecinei care punea la dispoziție curtea, împreună cu grecul Papaianis au plecat cu noaptea în cap, împărțiți după afinități în două „dacii“, la drum către Oltenu,

nerăbdare în joia dinaintea botezului, De cum îi văzu, femeia sări și le aduse niște castroane cu slăninuță, brânză, țări sărați și, coapse rapid pe plită, bucăți de mămăligă tăiate de cu seară. Bărbații pofcioși au luat cu vână din fiecare și nici nu și-au dat seama când pe masă au apărut pahare mai mici decât cele normale, dar pline ochi cu o băutură aurie, lunecoasă și mângăioasă, cu gust ciudat și un parfum necunoscut. Au amănât plecarea până au ajuns la discuții savante, despre cum se face vinul! „Băi, îi zice Bubu, io fac un vin din stafide, dă te fac praf! Să vii la noi să vezi ce vin am!“ „Lasă, bre, că faci, da... e puțin!“ „Ii zice fiu-său... „Da, e vin de calitate! Curat!“ se ține Bubu tare. „Da, asta e coniac bre!“ „E bun, e bun“, recunoscu nașul și pupă bălos pe grec.

Abia vineri dimineață au apărut și ei, cu niște fete buhăite, dar cu tupeu de ordinari. Femeile le-au sărit în cap. Toată trupa de șoc a pregătit mâncărurile și cozonacii, că de prăjituri se ocupase nașa, care avea o soră la un laborator în Rahova.

Botezul a mers bine, și câștigul la fel. Dar, cel mai bine a mers Mîrul! A venit și grecul, pentru schimb de experiență. S-au miruit de-au ajuns luni morți de beți la serviciu, unde au zăcut la haitele, pe după niște paletii, de-alungul șinelor de tren, la Transporturi, de și-a pus grecul paie-n cap cu Ionela care-i injura coniacul.

Veronica BECTAS

ARTICOLUL ZILEI

File din noua cronică a Oltului

Noua geografie fizică, economică, spirituală a localităților pe care le străbate Oltul ilustrează giganticul efort al oamenilor de a capta energiile dătătoare de lumină, de a-și construi viața după idealurile și normele evului socialist. Căci ceea ce s-a înălțat pe Olt, ca și în oricare colț al patriei în anii socialismului, îndeosebi după Congresul al IX-lea al partidului, în epoca pe care cu mândrie patriotică o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu“, depășește ca promptitudine tot ceea ce s-a înfăptuit în întreaga istorie milenară a acestor străvechi plaiuri românești. Concepția revoluționară a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, generala sa clarviziune, vizele de lucru, întâlnirile sale cu constructorii de pe șantiere, cu proiectanții și cu specialiștii au pus bazele noilor ctitoriri ce definesc azi peisajul pe care Oltul îl străbate în cursul său neîntrerupt printră munți, dealuri, orașe și câmpii, spre fluviul ce-l așteaptă lângă Câmpia Libertății de la Islaz.

Apele sale au o forță folositoare oamenilor. O știau cei din vechime, care i-au așezat în cale nori și pive. O știu energeticienii de azi, care au proiectat și pus în lucrare hidrocentralele de pe cursul superior, mijlociu și inferior al Oltului. Puterea instalată totală a lor va fi de 1.750 megawați (mai mult decât hidrocentralele românești de la Porțile de Fier I și II). Au fost puși în funcțiune și produc lumină zeci de hidrocentrale la Turnu, Gura Lotrului, Călimănești etc. Lor li se vor adăuga în anii următori cele de pe cursul superior. Oltul, zăgăzuit de baraje, lacuri de acumulare, prduce lumină pentru marile obiective industriale, pentru zecile de mii de apartamente ctitorite în acești ani eroici. Începând de sus, râul-copil întâlnește în calea sa primul oraș, reținut în totul, Miercurea-Ciuc, unde s-au ridicat în acești ani și produc întreprinderea de tractoare, cea de lână pieptănată și de tricotație și multe altele, realizând doar în 15 zile producția industrială din 1965. Apoi, la Sfântu-Gheorghe, zvelta capitală a județului Colvasna, apele sale oglindesc tânăra platformă industrială a municipiului, întreprinderi de mașini, agregate și subsansamble auto, de aparat electric auto și materiale electrice, numeroase fabrici. Străbate Țara Bârsei, spre Țara Făgărașului, unde Cetatea, străjuind de aproape 7 secole orașul definit de Sađoveanu drept „cui-bul străbunilor“, amoaște ritmurile modernizării.

Oltul se îndreaptă, după ce lasă în urmă cele 5 șantiere hidroenergetice de la Voila, Vișica, 6corei, Arpaș și Avrig, spre defileul-martor al luptelor pentru independență și libertate, făcând un popas la Turnu Roșu, în apele lacului de acumulare și apoi mereu generos, bucuos de întâlnirea cu fratele Lotru, coboară spre dul-

cele Râmnic al Vâlcei – curios să admire cupolele metalice ale Combinatului Chimic, ale Întreprinderii de Matrițe și Piese Turnate din Fontă, ale celei de utaj chimic, de textile nețesute etc. Sărută podgoria Drăgășanilor și are surpriza de a vedea siluetele sânderilor de la Folești și Făurești, care extrag șeste 1000 de tone de țigăie pe zi, ceea ce a impus pe stema județului Vâlcea încă o emblemă (pe lângă cea a exploatarii carbonifere din noul bazin Berbești-Alunu). Mereu maiestuos, respirând în voie în lacurile de acumulare ale hidrocentralelor de la Streșești, Arcești și Slătioara, Oltul poposește la Slatina, cetatea aluminiului românesc, orașul a cărui biografie contemporană este, de asemenea, emblematică pentru anii „Epocii Nicolae Ceaușescu“. Ritmurile sale – care au permis creșterea producției industriale de 24 de ori față de 1965 și care-l situează pe locul I pe țară la aluminiu și aliaje din aluminiu și pe locul al doilea la indicatorii de productivitate a muncii – ne vorbesc despre dinamism, angajare, creativitate. Cum altfel – ne putea defini performanțele celor care au moștenit de la vechea orânduire doar două mori și o presă de ulei? Mărturiile arheologice găsite la cetatea Sprâncenata (sitată tot pe Olt) ne atestă preocuparea locuitorilor de pe cursul inferior al anticului Alutus de a prelucra metalele. De aici până la ALRO, marca de prestigiu a aluminiului românesc, este un salt istoric posibil doar în condițiile socialismului. (...)

În anii „Epocii Nicolae Ceaușescu“, visurile capătă contur pe planșetele proiectanților, apoi încep să se transforme în realitate, și constatăm aceasta la orice pas, urmând cursul râului Olt. Energiile apelor, pământului, soarelui și vânturilor sunt puse în lucrare pentru om, pentru fericirea și bunăstarea lui. Ele îmbogățesc viața locuitorilor dăruți muncii cu noi împliniri, cu noi aspirații. Căci aceste ctitorii n-ar fi fost posibil să ia ființă și să se producă fără investiția de inteligență, fără implicarea oamenilor bine pregătiți, cu o înaltă conștiință a rostului lor în accelerarea cursului istoriei, întru binele lor și al generațiilor ce vor veni.

Nu am amintit în această succintă excursie imaginată pe cursul Oltului numărul mare de școli, apartamente, magazine, spitale, așezăminte de cultură – ce atestă grija pentru om, pentru satisfacerea nevoilor sale materiale și spirituale – ridicate în anii de după Congresul al IX-lea în așezările străbătute de Olt. Toate aceste cifre, date, mărturii se adaugă zi de zi cronicii Oltului contemporan, pe care minunații constructori ai vieții noi în România socialistă l-au ridicat în înaltele cote ale izbânzilor „Epocii Nicolae Ceaușescu“.

Octavio Treistar Femeia, nr. 7/1989

RESTITUIRI

luga intenționa să scrie un documentar despre deținuții politici

Strict secret
Unitatea Militară 0632/A București
Nr. 0275388 din 29.03.1989
Către Unitatea Militară 0800/S București
Despre deținutul luga Dumitru, condamnat 6 ani închisoare pentru comiterea infracțiunii de complot, aflat în executarea pedepsei în penitenciarul Aiud, se dețin date din care rezultă că acesta continuă să se mențină pe o poziție ostilă, fiind refractar la activitățile de influențare și descurajare întreprinse. Recent, cel în cauză și-a manifestat intenția ca, după punerea în libertate –

09.09.1989 – să redacteze un documentar referitor la unii deținuți condamnați pentru infracțiuni contra securității statului, împreună cu care a fost încarcerat. Speră ca după punerea în libertate să fie sprijinit de unii colegi de la Televiziunea Română pentru a-și continua activitatea dușmănoasă. Dintre foștii condamnați pentru infracțiuni contra securității statului pe care i-a cunoscut, luga Dumitru apreciază că singurii pe care poate să conteze pentru materializarea ideilor sale sunt Lițoiu Nicolae și Borbely Erno. Deținutul apreciază că, în situația în care nu

va putea acționa în țară, va pleca definitiv în străinătate, unde își va continua activitatea ostilă. Cu aceste aspecte au fost informate Direcția I și Securitățile județene Prahova și Harghita.

Note: Tov. Velțanescu: Noi am stabilit exact ce facem. Semează colonel Deleanu Vasile. Atenție! 150 s.110 Tov. col. Deleanu Cooperare cu Dir. I-a I.I. (Inspectoratul județean, n.r.) Prahova și I.I. Harghita

Extras din dosarul de urmărire informativă a lui Dumitru luga, provenit din arhiva CNSAS

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI
O colecție de literatură românească

In fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** **10,9** LEI

CEL MAI CITIT ZIAR DE CALITATE

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioșcuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

INTER A FĂCUT LEGEA ÎN SERIE A

Deși pe plan european 1989 a fost anul lui AC Milan, câștigătoare a Cupei Campionilor Europeni, în Serie A au făcut legea „verșorii” de la Inter. La nouă ani de la ultimul lor titlu, „nerazzurri” au disputat un campionat excepțional, doborând record după record.

Ediția 1988-1989 a primei ligi italiene alinia la start 18 echipe, după ce timp de 21 de ani doar 16 formații evoluaseră pe prima scenă. Noul regulament de transferări permitea fiecărui club să angajeze trei jucători străini în loc de doi, cum fusese până în acel moment. Astfel, Frank Rijkaard s-a alăturat lui Ruud Gullit și Marco van Basten pentru a completa celebra tripletă olandeză a lui AC Milan. Printre strănirii care au debarcat în Serie A în acel sezon s-au mai numărat brazilianul Alemão (Napoli), nemții Lothar Matthaus și Andreas Brehme (ambii Inter), argentinianul Claudio Caniggia (Verona) și uruguayeanul Ruben Sosa (Lazio).

Etapă de debut a fost programată abia la 9 octombrie 1988, din cauza Olimpiadei de la Seul, desfășurată în luna septembrie. Cu toate că inițial marile favorite erau considerate Napoli și Milan, a fost destul de clar încă de la început că avea să fie anul Inter. Formația pregătită în acea perioadă de Giovanni Trapattoni a adunat 58 de puncte după disputarea a 34 de etape. A fost un record în condițiile în care pentru victorie se acordau atunci numai două puncte. Doar Napoli a reușit o perioadă să țină pasul cu furia „nerazzurri”. Echipa marelui Diego Armando Maradona s-a pierdut însă pe parcurs și a terminat sezonul pe locul doi, la 11 puncte de campioană, în timp ce pe trei a

urcat Milan, devenită între timp rechină a Europei. Inter și Milan au reprezentat Italia în ediția următoare a Cupei Campionilor, iar Napoli, Juventus, Atalanta și Fiorentina au prins un bilet pentru Cupa UEFA. În Cupa Cupelor a mers Sampdoria, din postura de învingătoare în Coppa Italia. Au luat drumul Seriei B Torino, Pescara, Pisa și Como.

După un asemenea sezon, titlul de golgeter nu putea merge decât la un jucător al campioanei. Cu 22 de goluri, Aldo Serena a fost incununos cel mai bun marcator, în timp ce următoarele două locuri au fost împărțite de Careca (Napoli) și Van Basten (Milan), ambii cu câte 19 reușite.

Succesul „nerazzurriilor” nu a fost chiar surprinzător, judecând după ce jucători a avut la dispoziție Giovanni Trapattoni. Walter Zenga, Giuseppe Bergomi, Andreas Brehme, Nicola Berti, Lothar Matthaus și Aldo Serena sunt doar câteva din numele grele care au pus umărul la cucerirea celui de-al 13-lea scudetto pentru Inter. De altfel, mijlocușul Sampdoriei, Giuseppe Dossena, și-a scos pălăria în fața noii campioane și a reușit să sintetizeze în câteva cuvinte întregul sezon '88-'89: „Această echipă ne face să ne simțim cu toții ridicoli. În realitate ei aleargă, iar noi mergem la pas”. După triumful din 1989 au urmat însă 17 ani de pauză. Abia în 2006, în palmaresul lui Inter și-a făcut loc un nou scudetto, și acela cucerit „la masa verde”, în urma scandalului Calcio-poli. „Nerazzurrii” și-au luat însă revanșa și au câștigat și următoarele trei titluri de campioană, ultimul chiar la finalul sezonului recent încheiat.

Delia GOMOESCU

În 1989, antrenorul Giovanni Trapattoni a avut sub comandă numai jucătorii unui și unul

DIN PRESA EXILULUI

A murit scriitorul Horia Stamatu

Horia Stamatu s-a născut în septembrie 1912, la București; a făcut studii de drept și filosofie și a debutat, la 20 de ani, în revista Floare de foc. Este prezent cu două poeme în „Antologia poezilor tineri” (Ed. Fundațiilor Regale, 1934, alcătuită de Zaharia Stancu și prefațată de Ion Pillat), alături, printre alții, de Dan Botta, Romulus Dianu, Radu Guy, Eugen Ionescu sau Ilarie Voronca. În același an, 1934, îi apare volumul „Memnon”, la Ed. Fundațiilor premiate de Societatea Scriitorilor.

După acest debut promițător, Horia Stamatu va aștepta – după lagărele de concentrare sau de muncă din Germania, între 1941-45, unde-și rătăcește manuscrisele și după ani de prigoană – 22 de ani pentru a redebuta într-o antologie, de data aceasta alcătuită la Madrid, de Vintilă Horia și 29 de ani pentru a-și vedea tipărit al doilea volum, „Recitativ”, în colecția „Destin” (Madrid). Urmează volumele: „Punta Europa”, 1970, Madrid, „Kairos” – cea mai voluminoasă culegere, tipărită la Paris, în colecția Caietele Inorogului, editat de L.M. Arcade. Trebuie precizat că, la Cenuclul Hyperion care adună de aproape trei decenii intelectualitatea românească din Paris, Horia Stamatu era prezent, aproape la fiecare întâlnire, cu un poem trimis de la Freiburg (RFG), unde se stabilise definitiv. În 1976 îi apare la Salamancă „Jurnal” și în 1981, la Paris, în Editura Ethos a lui Ioan Cușu, volumul „Imperiul”. Poeme, articole sunt răspândite în presa exilului de peste patru decenii, în ultima vreme prezentarea lui era nelipsită în paginile „Cuvântului Românesc” (Canada).

Horia Stamatu a murit în noaptea de 7 spre 8 iulie, în somn, după o seară în care ascultase Vivaldi. A fost înmormântat la 13 iulie, la Freiburg, în prezența prietenilor germani și români – printre care L.M. Arcade – și a familiei. Slujba de la capela cimitirului a fost oficiată de părintele E. Popa. Printre numeroasele coroaane, una din partea Cenuclului Hyperion și alta din partea prietenilor săi de la „Cuvântul Românesc”.

Lupta (Paris), nr. 126/1989
Arhiva Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, Fond Dan Culcer

Disputa dintre Ceaușescu și liderii maghiari la nivelul structurilor OTV

Comitetul Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia în ședință FOTO: AGERPRES

În perioada 7-8 iulie 1989 s-a desfășurat la București reuniunea Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia (OTV). Cu acei prileji, liderii partidelor comuniste din România și Ungaria – Nicolae Ceaușescu, respectiv Rezső Nyers – împreună cu prim-ministrul și ministrul Afacerilor Externe din cele două țări au avut o întâlnire separată de programul reuniunii OTV. Într-o conferință de presă susținută înaintea vizitei președintelui american, George Bush, la Budapesta (iulie 1989), Gyula Horn, ministrul Afacerilor Externe al Ungariei, a afirmat că discuțiile de la București dintre reprezentanții României și Ungariei au fost extrem de tensionate. O cauză a eșecului întâlnirii respective a fost abordarea diferită de Nicolae Ceaușescu și de Rezső Nyers a problemei recunoașterii drepturilor minorităților naționale din cele două state.

În opinia noastră, liderul PCR a anticipat problemele cu care avea să se confrunte la București, în cursul întâlnirii cu omologul său maghiar. Cu un an mai devreme, în cursul reuniunii de la Varșovia a Comitetului Politic Consultativ (15-16 iulie 1988), Nicolae Ceaușescu a avut un schimb de replici deloc prietenoase cu Károly Grosz, liderul Partidului Muncitoresc Socialist Ungar (PMUS). Problema respectivă a fost semnalată de Petar Mladenov, ministrul al Afacerilor Externe, într-un raport trimis la 18 iulie 1988 Biroului Politic al CC al Partidului Comunist Bulgar (PCB). Printre altele, demitarul bulgar a menționat: „În cadrul reuniunii Comitetului Politic Consultativ au apărut contradicții foarte adânci între România și Ungaria în ceea ce privește soluțiile de cooperare umanitară și de respectare a drepturilor omului. Károly Grosz a insistat asupra necesității de apărare a drepturilor individuale și colective ale minorităților naționale. În anumite puncte, problemele bilaterale din relațiile româno-ungare au agravat discuția.”

În afară de informarea inedită a lui Petar Mladenov, pe care am tradus-o și pe care o publicăm în continuare, istoricii au la dispoziție un rezumat din memorandumul delegației ungare ce urma să participe la reuniunea grupului de experți care studiau chestiunea dezvoltării mecanismelor de cooperare în cadrul OTV (Moscova, 8-10 decembrie 1988). Aceste documente ajută, pe de-o parte, la înțelegerea problemelor deosebite care existau în interiorul alianței din care România făcea parte. Pe de altă parte, sunt oferite explicații inedite și interesante despre pozițiile comune ale României și Ungariei în relațiile cu URSS.

Informarea lui Petar Mladenov, ministrul al Afacerilor Externe, adresată Biroului Politic al CC al Partidului Comunist Bulgar, referitoare la discuțiile care au avut loc la reuniunea Comitetului Politic Consultativ al OTV (15-16 iulie 1988, Varșovia).

Ministerul Afacerilor Externe
18 iulie 1988
Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar

Informare cu privire la reuniunea Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia
Tovarașii

În zilele de 15 și 16 iulie 1988 s-a desfășurat la Varșovia reuniunea ordinară a Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia. Concluzia principală ce a rezultat în urma discuțiilor a fost că amenințarea cu declanșarea unui război a dispărut. Arena internațională se caracterizează prin tranziția de la confruntare la cooperare. Începerea procesului de reducere a armamentului nuclear a fost hotărâtă și activitatea militară însăși a fost stopată într-o „zonă închisă”. Discuțiile pentru aplanarea conflictelor regionale, cum ar fi cel din Afganistan, au cunoscut progrese semnificative. (...)

A fost, de asemenea, luată în considerare propunerea delegației sovietice referitoare la schimbarea structurii organizatorice a forțelor armate ale Organizației Tratatului de la Varșovia în doi-trei ani. Acest lucru poate fi făcut prin restructurarea și redistribuirea eșaloanelor strategice pe fronturile Organizației Tratatului de la Varșovia și ale Organizației Tratatului Atlanticului de Nord. La momentul actual, unitățile și formațiunile militare ale Organizației Tratatului de la Varșovia din Europa Centrală, formate din 70.000 de oameni, pot fi dizolvate în mod unilateral. Principiul de bază al politicii de apărare al alianței trebuie să fie „cheltuieli inevitabile la un nivel minim – maximum de rezultate pozitive obținute”. (...)

Declarația adoptată, referitoare la reducerea cantităților de armament convențional și a forțelor armate din Europa, se înscrie pe linia platformei comune a reuniunii Comitetului Politic Consultativ care au avut loc la Budapesta (1986) și la Berlin (1987). Aceasta aduce măsurile necesare în cadrul primei etape de reducere. Foarte important pentru securitatea Bulgariei este faptul că participanții la negocieri nu trebuie să crească nivelul forțelor armate și cantitățile de armament în teritoriile care nu sunt vizate de prima etapă a reducerilor.

Problemele ecologice în Europa, provocate de cursa înarmării, sunt luate în considerare atât în cadrul cooperării multilaterale, cât și în cooperarea bilaterală în cadrul Organizației Tratatului de la Varșovia.

Protocolul ședinței Comitetului Politic Consultativ înscriează Comitetul Ministrilor Apărării să dea publicității informațiile Organizației Tratatului de la Varșovia și Organizației Tratatului Atlanticului de Nord referitoare la numărul total de forțe armate existente în Europa.

Poziția specială a reprezentanților României a creat din nou câteva probleme în cursul discuțiilor care au avut loc. Această poziție a fost demonstrată mai întâi de declarația lui (Nicolae - n.r.) Ceaușescu... În cadrul reuniunii Comitetului Politic Consultativ au apărut contradicții foarte adânci

între România și Ungaria în ceea ce privește soluțiile de cooperare umanitară și de respectare a drepturilor omului, Károly Grosz a insistat asupra necesității de apărare a drepturilor individuale și colective ale minorităților naționale. În anumite puncte, problemele bilaterale din relațiile româno-ungare au agravat discuția.

În legătură cu rezultatele reuniunii de la Varșovia a Comitetului Politic Consultativ, propun Biroului Politic al CC al PCB următoarele:

- însărcinarea ministrului Afacerilor Externe și a ministrului Apărării Naționale pentru a continua și dezvoltarea poziției bulgare la viitoarele negocieri referitoare la reducerea forțelor armate și a armamentului convențional din Europa;
 - pregătirea temeinică a considerațiilor necesare pentru adaptarea infrastructurii politice și militare a Organizației Tratatului de la Varșovia la noile realități;
 - a se solicita Ministerului Afacerilor Externe ca, într-o strânsă cooperare cu alte autorități interesate, să studieze propunerile și să se asigure îndeplinirea obiectivului propus.
- Cu salutări frățești,
(ss.) Petar Mladenov

Rezumat din memorandumul delegației ungare ce urma să participe la reuniunea grupului de experți care studiau chestiunea dezvoltării mecanismelor de cooperare în Organizația Tratatului de la Varșovia (Moscova, 8-10 decembrie 1988).

În conformitate cu hotărârile adoptate la reuniunea de la Varșovia a Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia (15-16 iulie 1988) și la reuniunea de la Budapesta a Comitetului Ministrilor Afacerilor Externe ai statelor membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia (octombrie 1988 - n.r.), în toamna anului 1988 a început la Moscova o serie de întâlniri la nivel de consilieri-experti cu scopul de a se analiza posibilitățile de îmbunătățire a mecanismului de cooperare în cadrul alianței. Profitând de prilejul ce li se oferea, sovieticii au propus, printre altele, crearea unui Secretariat General al Organizației Tratatului de la Varșovia și stabilirea unui sediu permanent pentru acesta.

La 6 decembrie 1988, experții maghiari care au participat la reuniunile respective au sugerat autorităților de la Budapesta să respingă propunerea sovietică referitoare la stabilirea unui sediu permanent al alianței. Cu excepția reprezentanților României și Ungariei, ceilalți participanți la ședințele menționate își exprimaseră deja acordul de principiu, iar partea ungară presupunea că problema respectivă urma să se aple pe ordinea de zi a reuniunii de la București a Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia (din 7-8 iulie 1989 - n.r.). Totodată, s-a recomandat ca membrii delegației ungare participante la consfătuirea din capitala României să a mintească despre problemele financiare cu care se confruntau autoritățile de la Budapesta, cu scopul de a evita implicarea Ungariei în cheltuielile de funcționare a Secretariatului General al alianței.

Pentru a nu se afla singuri în opoziție față de propunerile sovietice, experții maghiari au încercat să blocheze inițiativele respective prin implicarea României. În cazul în care ceilalți reprezentanți ai statelor membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia ar fi insistat să se stabilească un sediu permanent al Secretariatului General, delegația ungară urma să solicite ca noua organizație permanentă să fie alcătuită după modelul Grupului de Informare și Comitetului Special de Dezarmare ale alianței, deja constituite, iar aceasta să se ocupe inclusiv de problemele privind respectarea drepturilor omului în statele membre ale Organizației Tratatului de la Varșovia. În mod evident, o asemenea propunere nu putea fi acceptată de Nicolae Ceaușescu – mai ales după disputa care a avut loc între liderul român și Károly Grosz la reuniunea de la Varșovia a Comitetului Politic Consultativ al Organizației Tratatului de la Varșovia (15-16 iulie 1988) – și, implicit, reprezentanții României s-ar fi opus împreună cu cei ai Ungariei propunerii sovietice de stabilirea unui sediu permanent pentru Secretariatul General.

De asemenea, experții maghiari au analizat opiniile lui Nicolae Ceaușescu referitoare la îmbunătățirea mecanismului de cooperare în cadrul alianței și au considerat că liderul român este capabil să propună admiterea în Organizația Tratatului de la Varșovia a Iugoslaviei și a Albaniei (în septembrie 1968, guvernul de la Tirana a anunțat retragerea unilaterală a Albaniei din Organizația Tratatului de la Varșovia, ca urmare a invadării Cehoslovaciei de unități militare sovietice, poloneze, est-germane, ungare și bulgare - n.r.). În consecință, partea ungară se vedea obligată, să-și întreprindă pe tovarășii români care sunt motivele pentru care doresc să extindă Organizația Tratatului de la Varșovia; este recomandabil ca noi să aflăm dacă ei au avut consultări cu Iugoslavii despre această chestiune etc. Delegația ungară nu va da un răspuns categoric la propunerile românești.

De asemenea, delegația ungară trebuia să aibă un mandat prin care să-și poată exprima nedumerirea față de contradicția principală din interiorul alianței, față de diferențele care existau între noua gândire politică internațională a Moscovei și rezistența opusă pe linie militară în cadrul alianței. Paradoxul respectiv a apărut la reuniunea de la Berlin a Comitetului Politic Consultativ (28-29 mai 1987 - n.r.), unde a fost adoptată, la propunerea sovietică, o doctrină defensivă a Organizației Tratatului de la Varșovia, care a permis reducerea semnificativă a efectivelor militare și a arsenalului convențional al alianței.

Dr. Petre OPRIS

tv 13 iulie 1989

19.00 Telejurnal
19.25 File de glorioasă istorie
Civilizația geto-dacă la gurile Dunării
Documentar de Manase Radnev
19.45 Agricultură - programe prioritare
Secerșii '89. Priorități, realizări, perspective
Pe drumul recoltei. Din câmp în bazele de recepție
Redactor Radu Marian
20.05 La treabă ai Festivalului național „Cântarea României”

Redactor Marilena Rotaru
20.25 Tribuna experienței înaintate
Professionalism și competență
Redactor Maria Hainese
20.45 Film artistic
Nimeni nu te poate înlocui
Producție a studiourilor sovietice
Premieră pe țara
Cu: Igor Kostolevski, Iudmila Nil-skala, Alioșa Șiciko, Boris Șcerbakov, Raisa Kirkina
Regia Ruben Muradean
21.50 Telejurnal
22.00 Închiderea programului

vremea

Vremea a fost în general instabilă și s-a răcit ușor în toate zonele țării. Cercul a fost variabil, cu innoirări mai accentuate în nord și est, unde au căzut ploici cu caracter de averse, însoțite de descărcări electrice. În restul teritoriului, averse izolate, deosebi după-amiază. În nordul și estul țării și în zonele de munte, cantitățile de apă au depășit 25 de litri pe metru pătrat în 24 de ore. Vântul a suflat predominant moderat, prezentând temporar

modificări în zonele estice și la munte și izolat în rest. Temperaturile maxime au fost cuprinse între 22 și 27 de grade în nord-vest și nord, și între 27 și 32 de grade în rest, izolat mai ridicate. Minimele s-au situat în general între 12 și 20 de grade. La București, cerul a fost variabil cu innoirări mai accentuate în cursul după-amiezei, când au căzut averse de ploaie, însoțite de descărcări electrice. Vântul a suflat predominant moderat.

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU
Institutul de Cercetări Textile Str. Lucrețiu Pătrășcău, nr. 16, Sector 3, încadrează prin concurs desenator artistic (grafician) cu studii superioare, în condițiile Legii.

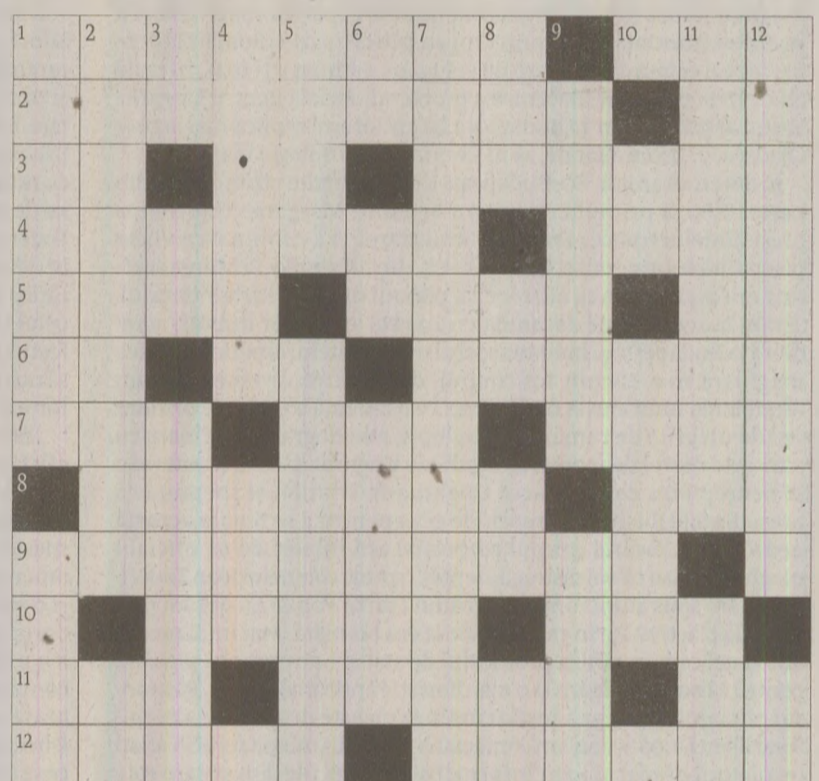
Caut femeie internă îngrijire bolnavă (eventual familie), condiții avantajoase.

VÂNZĂRI
Vând orgă Diamond, acordeon Hohner 50 bași, radiocasetofon Sanyo mono, pianino Gaveau.
Vând apartament două camere, etaj I, parchet, cartier Pajura, cap troleibuz 87.

Pasiuni

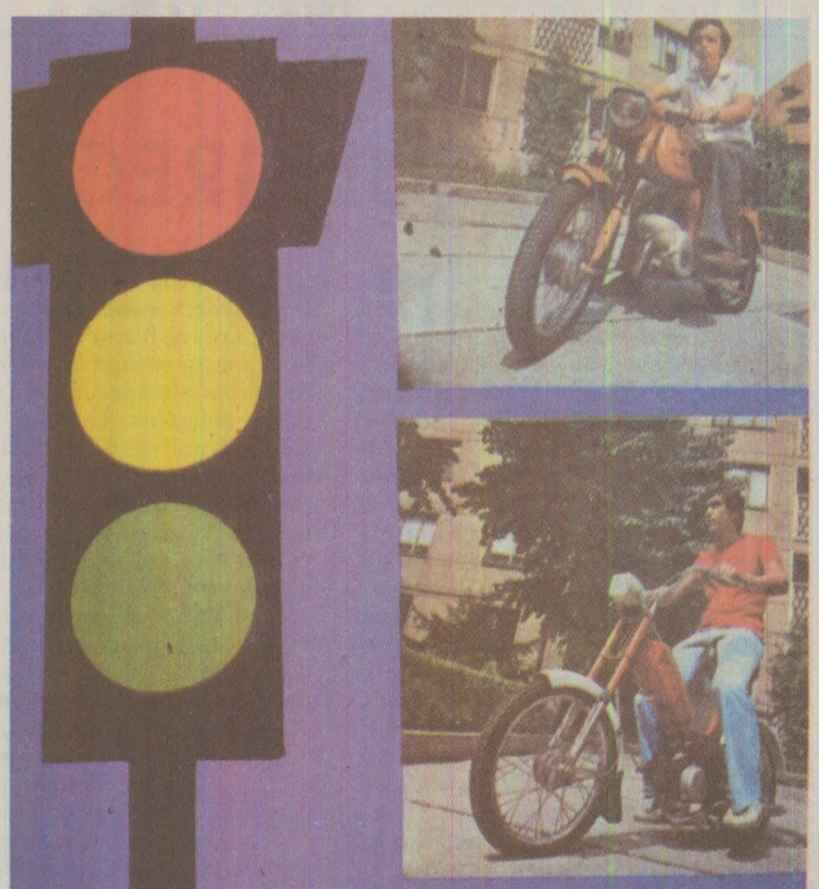
ORIZONTAL: 1) Hobby... în varianta autohtonă - Prilej de satisfacție pentru atacanți. 2) Dominați de pasiuni - Mic dezacord. 3) Sud-vest - Colectoriar în final - Colecție de zale (dim.). 4) Colecțiile naturalistilor - A se pasiona (fig.). 5) Mari amatori de miere - Hărții de valoare - Pasionat în cele din urmă! 6) Final aprins! - Posezi - Pusă la păstrare. 7) Mamifer tibetan - Colecție de fluier - Cuiul cizmarului. 8) Stărmeste pasiunile - Interjecție. 9) Colectoriar de cutii de chibrituri. 10) Cloșcă (reg.) - În ceață! 11) A colecționa - Pecetea unei pasiuni ardente. 12) Asociația filateliștilor (pl.) - Himeră unor pasiuni abstracte (fem. pl.).

VERTICAL: 1) Hobby (pl.) - Surpriză neplăcută pentru un colecționar neavizat. 2) Oameni cu pasiuni comune - În duet! 3) Semnal de atac - Curse! - Piatră albă. 4) Cea mai mare peninsulă - Piesă la jocul de table. 5) Foarte căntată! - Pasionații în tot ce fac. 6) Vând apartament! - Soare într-o picătură cu piramide! - A provoca. 7) Strâng din pasime. 8) Papagal exotic - Cutie, pentru colecționari! - Cap de rând! - Ieșit din apă. 9) Sud semnul unei pasiuni - Dorință ardentă. 10) Primele locuri în top! - Strâns. 11) Sensul unei pasiuni ardente - Obiectiv. 12) Dispută pasionată între colecționari - Colecție în final!

Calendar 1989

amintiri

STOP! Știi care este mijlocul de deplasare cel mai accesibil, comod și economic?
Răspunsul e la îndemina oricărui pasionat al drumețiilor: **MOTORETELE MOBRA 50 SUPER ȘI MINIMOBRA.**
Caracteristici: MOBRA 50 SUPER (preț - 7 800 lei) este ușoară, funcțională și are un consum redus de benzină.
MINIMOBRA (preț - 4 900 lei) dispune de ambreiaj centrifugal, astfel că trecerea de la o viteză la alta se face în mod automat. Și încă ceva: MINIMOBRA poate fi folosită și ca... bicicletă!